

REGERINGEN

Regeringsbeslut

III 3

2013-11-07

N2013/5119/TE

Näringsdepartementet

Trafikanalys

Torsgatan 30

113 21 Stockholm

Uppdrag att göra en konsekvensanalys av regleringsförändringar för viss flygtrafiktjänst

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikanalys att ta fram underlag om konsekvenserna av en delvis återreglering av lokal flygtrafiktjänst enligt riksdagens tillkännagivande till regeringen (bet. 2012/13:TU18, rskr. 2012/13:259). Redovisningen ska göras för luftfarten som helhet och för delmarknaden lokal flygtrafiktjänst och de aktörer som verkar på denna.

Analysen ska vara huvudsakligt inriktad på konsekvenser som behöver beaktas i det fortsatta arbetet och i möjligaste mån ange kvantitativa effekter för kostnadsnivån. Särskild vikt ska läggas vid hur luftfarten som helhet påverkas och möjligheterna att uppfylla de transportpolitiska målen.

Trafikanalys ska i analysarbetet ha en löpande dialog med Transportstyrelsen, Trafikverket och Luftfartsverket, samt vid lämpliga tillfällen informera Regeringskansliet (Näringsdepartementet) om hur arbetet fortskrider. Redovisning av analysen ska ske slutligt till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 15 januari 2014.

Skälen för regeringens beslut

Enligt Luftfartslagen (2010:150) har flygplatshavare sedan 2010 möjlighet att själva ombesörja lokal flygtrafiktjänst, genom verksamhet i egen regi eller genom upphandling. Den 1 april 2010 genomfördes en omorganisation av Luftfartsverket som innebar att flygplatsverksamheten vid Luftfartsverket överfördes till det statligt ägda bolaget Swedavia AB, vilket innebar att de även de statliga flygplatserna som överfördes till Swedavia AB omfattas av den aktuella möjligheten enligt luftfartslagen.

Med anledning av de omfattande förändringarna av förutsättningarna för genomförande av flygtrafiktjänst och Luftfartsverkets uppdrag lät regeringen genomföra en utredning avseende Luftfartsverkets verksamhetsform, konsekvenser för den civil-militärt integrerade flygtrafiktjänsten och åtgärder nödvändiga för en fungerande marknad. Anledningen var att det enligt regeringens bedömning fanns en risk för att vissa målkonflikter kunde föreligga och det därför behövdes förtydliganden. Under våren 2012 överlämnades betänkandet "Färdplan för framtiden – en utvecklad flygtrafiktjänst" (SOU 2012:27). Bland förslagen finns förslag som berör gränsdragningen för det luftrum som respektive flygplatshavare disponerar över vid upphandling. Beredning av förslagen pågår.

Riksdagen gav i juni 2013 (bet. 2012:13:TU18, rskr. 2012/13:259) regeringen tillkänna att den lokala flygtrafikledningstjänsten på Swedavia AB:s flygplatser, de militära flygplatserna, flygplatser som Försvarmakten har stort behov av samt flygplatser inom samfällade terminalområden även fortsättningsvis enbart ska utövas av Luftfartsverket.

Riksdagens beslut innebär att marknaden för flygtrafiktjänst i Sverige avsevärt skulle begränsas och förutsätter en förändring av gällande luftfartslag och luftfartsförordning (2010:770). Beslutet påverkar också de förutsättningar som låg till grund för betänkandet, "Färdplan för framtiden – en utvecklad flygtrafiktjänst". Förändringarna är av sådan art att regeringen ser det som nödvändigt att säkerställa att frågans olika aspekter ges en allsidig belysning innan förslag till genomförande av begränsningarna i marknadsöppningen lämnas till riksdagen.

Syftet med att öppna för upphandling i konkurrens avseende leverans av flygkontrolltjänst var att såväl flygbolag som flygplatser har behov av att minska sina kostnader och att möjligheten till upphandling i konkurrens bedömdes kunna ge förutsättningar för reducerade kostnader. Det finns därför ett behov av att belysa hur kostnadsbilden förändrats, vilka risker det finns för kostnadsökning vid frånvaron av konkurrens och vilka åtgärder som kan behövas för att upprätthålla ett fortsatt kostnadstryck om flygplatshavare får inskränkta möjligheter till upphandling.

För närvarande har en flygplats beslutat att genomföra lokal flygtrafiktjänst, s.k. flygkontrolltjänst i egen regi och nio flygplatser har upphandlat tjänsten av bolaget Aviation Capacity Resources AB (ACR). Ytterligare upphandlingar pågår. Upphandlingen avseende Norrköpings flygplats, vilken genomförts men där driftsövertagande inte ägt rum, involverar en uppdelning av ett s.k. samfällt terminalområde, vilket dels påverkar ansvaret för luftrummet, dels kostnadsfördelningen mellan flygplatsinnehavaren och kostnadsbasen för det övre luftrummet.

Det förändrade läget påverkar dels förutsättningarna för Luftfartsverket, dels situationen för flygbolag, flygplatsinnehavare och de aktörer som etablerat sig på marknaden för lokal flygtrafiktjänst och ger behov av andra verktyg för att kostnaderna fortsatt ska kunna reduceras.

På regeringens vägnar

Catharina Elmsäter-Svärd

Anita Wetterlöf Ajaxon

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM
Försvarsdepartementet
Finansdepartementet/BA
Näringsdepartementet/MK
Transportstyrelsen
Luftfartsverket
Trafikverket
Försvarsmakten

